

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1:

Titlul propunerii legislative

LEGE
privind unele măsuri fiscal-bugetare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Secțiunea a 2-a:

Rațiunea emiterii propunerii legislative

Biroul permanent al Senatului
454. / 28.07.2026

2.1 Sursa propunerii legislative

2.2 Descrierea situației actuale

Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Potrivit art. 294 alin. (1) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, sunt scutite de TVA livrările de bunuri/prestările de servicii efectuate pe teritoriiul României către anumite categorii de persoane, precum misiuni diplomatice, organizații internaționale, forțe armate NATO.

În prezent, în vederea aplicării scutirii de TVA, persoanele scutite enumerate mai sus trebuie să prezinte la data operațiunii furnizorilor/prestatorilor un certificat de scutire autentificat de autoritatea fiscală competentă.

Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală

• Art. 157 reglementează sfera obligațiilor fiscale restante, noțiune importantă din punct de vedere al activității de administrare fiscală. Alin. (2) al art. 157 stabilește situațiile în care obligațiile fiscale nu sunt considerate obligații fiscale restante, printre care cea de la lit. c), respectiv obligațiile fiscale cu termene de plată viitoare stabilite în planul de reorganizare judiciară aprobat și confirmat în condițiile legii, făcându-se astfel referire expresă doar la planul de reorganizare judiciară emis în procedura insolvenței, potrivit art. 132 și următoarele din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare. Prin Legea nr. 216/2022, Legea nr. 85/2014 a fost modificată și completată în sensul înlocuirii procedurii mandatului ad-hoc cu o nouă procedură, a acordului de restructurare, precum și al modificării substanțiale a procedurii concordatului preventiv, iar Codul de procedură fiscală nu include în categoria obligațiilor care nu sunt considerate restante și obligațiile fiscale cu termene de plată viitoare stabilite în acordul de restructurare confirmat de instanța de judecată sau în planul de restructurare omologat în procedurile de prevenire a insolvenței.

• Art. 165 reglementează ordinea de stingere a obligațiilor fiscale ale debitorilor. Alin. (6) are în vedere doar debitorii aflați în insolvență, folosind terminologia „debitorii care se află sub incidența legislației privind insolvența”, precum și termeni precum „masa credală” și „plan de reorganizare judiciară”, specifici doar procedurii insolvenței, nu și procedurilor de prevenire a insolvenței, inclusiv concordatului preventiv. Între procedura concordatului preventiv (plan de restructurare) și procedura insolvenței (plan de reorganizare) există diferențe majore, care nu pot fi analizate prin similitudine din perspectiva aplicării dispozițiilor Codului de procedură fiscală, în lipsa unor reglementări exprese.

• Art. 166 reglementează faptul că, pentru debitorii care au suspendată executarea silită, se restituie sumele plătite în plus sau rezultate din rambursări de TVA, chiar dacă aceștia au obligații fiscale restante certe și definitive în sistemul căilor de atac, însă pentru care s-au început forme de executare silită, ulterior suspendate în instanță.

• Art. 167 reglementează modalitatea de stingere prin compensare a obligațiilor fiscale; alin. (11) și (12) au în vedere doar debitorii aflați în insolvență, nu și pe cei care se află în procedurile de prevenire a insolvenței.

• Art. 186 alin. (1) reglementează condițiile de acordare a eșalonării la plată, iar art. 194 alin. (1) – condițiile de menținere a valabilității eșalonării la plată. Art. 209¹ și art. 209⁴ reglementează corespunzător condițiile de acordare, respectiv de menținere a valabilității eșalonării la plată, în formă simplificată.

• Alin. (8) și (9) ale art. 266 reglementează anularea creanțelor fiscale restante neadmise la masa credală/neacceptate în planul de reorganizare, ulterior închiderii procedurii de reorganizare judiciară, precum și faptul că, pe perioada derulării procedurii insolvenței sau reorganizării judiciare, aceste creanțe nu se sting. Prevederile art. 266 nu conțin dispoziții referitoare la anularea creanțelor fiscale reduse prin acordul de restructurare confirmat sau prin planul de restructurare omologat, în cazul închiderii procedurilor de prevenire a insolvenței, și nici la stingerea acestor creanțe pe perioada derulării procedurilor în cauză.

Piața țițeiului și a produselor petroliere

Evenimentele din Orientul Mijlociu au avut repercusiuni majore asupra pieței petroliere globale: cotația Brent a atins la 22 martie 2026 aproximativ 114 USD/baril, cu un maxim de 119,82 USD/baril la 19 martie 2026, față de circa 65 USD/baril la începutul lunii februarie 2026 – o creștere de peste 75% în mai puțin de două luni. La nivel național, prețurile benzinei standard și motorinei standard au atins la 22 martie 2026 un nivel mediu de 9,18 lei/litru, respectiv 9,91 lei/litru, cu efect direct asupra ratei inflației. România depinde de importuri de țiței în proporție de aproximativ 75%.

În acest context, au fost adoptate Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2026 privind declararea situației de criză pe piața țițeiului și/sau a produselor petroliere și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2026 privind reducerea temporară a nivelului accizei aplicabile motorinei standard și instituirea contribuției pe venituri excepționale, cu aplicabilitate până la 30 iunie 2026. Piața carburanților rămâne însă instabilă: prețul mediu la pompă al motorinei a fost în iunie 2026 de 9,26 lei/litru, cu peste 1,10 lei/litru peste media lunii februarie, iar diferența dintre cotația Platts pentru motorină și cotația Brent s-a menținut la un nivel de peste trei ori mai mare decât media istorică. Întrucât perioada de aplicabilitate a măsurilor a expirat la 30 iunie 2026, iar împrejurările care au determinat situația de criză persistă, se impune reinstituirea și îmbunătățirea măsurilor de protecție.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ

Art. 355 din Codul administrativ prevede că bunurile care fac parte din domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale se află în circuitul civil și se supun regulilor prevăzute de Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, dacă prin lege nu se prevede altfel. Art. 362 reglementează modalitățile de exercitare a dreptului de proprietate privată (dare în administrare, concesiune, închiriere, dare în folosință gratuită), iar art. 363 instituie reguli speciale privind vânzarea, prin licitație publică, dacă prin lege nu se prevede altfel. În privința tranzacției, sunt incidente prevederile art. 2267 și 2268 din Codul civil.

Prin Decizia nr. 139/2021 (par. 95–98), Curtea Constituțională a statuat că statul este liber să dispună de proprietatea sa privată, în limitele Constituției, aceasta beneficiind de același regim juridic de

drept privat ca proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat. Totodată, prin Decizia nr. 359/2025 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (M. Of. nr. 1125 din 5 decembrie 2025), s-a reținut că, față de Codul civil, prevederile Codului administrativ au valoarea juridică a unor norme speciale, derogatorii, bunurile proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, deși aflate în circuitul civil, având reguli specifice în care pot fi utilizate sau vândute, iar reglementarea de la art. 362 nu trebuie interpretată ca fiind doar exemplificativă. Potrivit art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă, dezlegarea dată problemelor de drept este obligatorie de la data publicării deciziei.

Din jurisprudența menționată rezultă că modalitățile de drept privat pot fi utilizate asupra proprietății private a statului sau a unităților administrativ-teritoriale numai dacă există prevederi speciale în Codul administrativ sau în legi speciale. În consecință, autoritățile publice nu dispun în prezent de un instrument legal pentru negocierea și încheierea de tranzacții, în sensul art. 2267 din Codul civil, asupra proprietății private a statului sau a unităților administrativ-teritoriale. Totodată, astfel cum a reținut Curtea Constituțională prin Decizia nr. 494/2013, stingerea unui litigiu se poate realiza pe calea tranzacției încheiate de statul român, eventual aprobată printr-o hotărâre a Guvernului, potrivit competenței sale de administrare a proprietății statului (soluție concretizată prin H.G. nr. 35/2014). Memorandumul, prevăzut de art. 10 alin. (2) din Regulamentul aprobat prin H.G. nr. 561/2009, nu este act normativ, ci un instrument de decizie internă a Guvernului, astfel încât nu poate fi utilizat pentru aprobarea unei tranzacții, indiferent dacă aceasta are sau nu elemente de extraneitate. Practica legislativă oferă un reper în art. 364¹ din Codul administrativ, care reglementează distinct acceptarea donațiilor făcute statului sau unităților administrativ-teritoriale.

Legea nr. 96/2000 privind organizarea și funcționarea Băncii de Export-Import a României EXIMBANK

La 30 iunie 2026, EUROCONTROL a instituit o oprire asupra sumelor colectate de la utilizatorii spațiului aerian și cuvenite R.A. ROMATSA, în cadrul executării silite inițiate împotriva statului român. Suma vizată depășește 3,4 miliarde lei, la care se adaugă costuri de recuperare de circa 18,5 milioane euro, iar sumele blocate reprezintă circa 85% din veniturile regiei, punând în pericol continuitatea serviciilor de navigație aeriană – serviciu esențial, furnizat în regim de exclusivitate potrivit Regulamentului (UE) 2024/2803. Este a treia situație de acest tip, după blocajele din anii 2015 și 2019, iar problema este structurală: orice companie din portofoliul statului ale cărei încasări tranzitează canale identificabile poate fi afectată de executări silite pentru datorii ale statului.

Cadrul legal în vigoare nu pune însă la dispoziție un instrument care să asigure lichiditatea necesară continuității activității întreprinderii publice afectate până la deblocarea sumelor sau până la încetarea executării obligației de plată a statului. În situația în care veniturile companiei sunt executate silit pentru obligațiile statului, suma executată se decontează din bugetul Ministerului Finanțelor.

Instrumentul SAFE

Având în vedere particularitățile implementării Instrumentului SAFE, în anul 2026 ordonatorii principali de credite au încheiat angajamente legale aferente investițiilor care sunt finanțate prin acest mecanism de finanțare înainte de introducerea în bugetul acestora a titlului de cheltuieli special creat în acest sens, respectiv titlul 66 „Cheltuieli aferente Planului SAFE”. Ca urmare, în vederea evidențierii și monitorizării unitare a tuturor proiectelor de investiții finanțate prin acest mecanism, este necesară introducerea unei reglementări care să permită mutarea angajamentelor legale încheiate în cursul anului, de pe alte titluri de cheltuieli, pe noul titlu de cheltuieli.

Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale

Exploatarea cantităților de gaze naturale provenite din perimetrele reglementate de Legea nr. 256/2018, republicată, dar mai ales exploatarea perimetrului Neptun Deep, reprezintă unul dintre cele mai importante proiecte strategice din domeniul energetic al României, cu impact direct asupra securității energetice naționale și regionale, precum și asupra capacității statului român de constituire a rezervelor necesare gestionării situațiilor excepționale. Exercițarea dreptului de prioritate, care aparține statului român, prin Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale, trebuie analizată atât din perspectiva obligațiilor legale ale statului român, cât și din perspectiva interesului strategic privind securitatea aprovizionării cu gaze naturale, implicând aspecte de securitate energetică și națională, finanțe publice, reglementare în domeniul energiei, politică externă, obligații asumate în cadrul Uniunii Europene și NATO, precum și elemente privind protecția infrastructurilor critice și continuitatea aprovizionării cu resurse strategice.

Soluția privind asigurarea finanțării ANRSPS se impune în urma exercitării dreptului prevăzut de art. 21 alin. (4) din Legea nr. 256/2018, republicată, pentru oferta societății OMV Petrom din data de 08.05.2026, în calitate de titular de acorduri petroliere referitoare la perimetre petroliere offshore. Pentru cantitatea de gaz ofertată de OMV Petrom, de 49,9 TWh, respectiv 49.900.000 MWh, la un preț de 48,752 euro/MWh și la un curs de 5,2581 lei/euro, bugetul necesar ANRSPS pentru achiziția cantității pentru o perioadă de 7 ani este de cca. 2.432.724.800 euro, respectiv 12.791.510.270 lei, fără TVA și accize.

Majorarea capitalului social al Băncii de Investiții și Dezvoltare S.A.

Potrivit Deciziei de punere în aplicare a Consiliului nr. 14452/25 din 13 noiembrie 2025 de modificare a Deciziei de punere în aplicare a Consiliului din 3 noiembrie 2021 privind aprobarea evaluării Planului de redresare și reziliență al României, denumită în continuare „CID”, precum și anexelor la aceasta, prin care a fost revizuit Planul național de redresare și reziliență al României, în cadrul Componentei 8 – „Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii”, Investiția 11 – „Injecție de capital în Banca Națională de Dezvoltare”, a fost aprobată o alocare în valoare de 100 milioane euro, finanțată din componenta de împrumut a Planului național de redresare și reziliență (PNRR).

În vederea implementării acestei investiții și a îndeplinirii angajamentelor asumate de România prin PNRR, prin art. 67 alin. (2) din Legea nr. 43/2026 privind bugetul de stat pe anul 2026 a fost aprobată alocarea de la bugetul de stat a sumei de 511 milioane lei, reprezentând echivalentul în lei al sumei de 100 milioane euro, destinată majorării capitalului social al Băncii de Investiții și Dezvoltare – S.A..

Potrivit art. 67 alin. (3) din aceeași lege, plata acestei sume urma să fie efectuată până la data de 30 iunie 2026.

Ordonanța nr. 46/1998 pentru stabilirea unor măsuri în vederea îndeplinirii obligațiilor asumate de România prin aderarea la Convenția internațională EUROCONTROL privind cooperarea pentru securitatea navigației aeriene și la Acordul multilateral privind tarifele de rută aeriană, precum și a unor obligații care rezultă pentru România din regulamentele adoptate la nivelul Uniunii Europene în domeniul serviciilor de navigație aeriană

În contextul măsurii de poprire instituite de EUROCONTROL începând cu data de 30 iunie 2026 asupra sumelor colectate de la utilizatorii spațiului aerian și cuvenite regiei, prioritatea imediată o constituie instituirea unui mecanism legal care să garanteze continuitatea finanțării serviciilor de navigație aeriană.

Totodată, se impune clarificarea regimului juridic al certificatului de furnizor de servicii de navigație aeriană al R.A. ROMATSA. Acesta este un certificat tehnic de siguranță, emis de Autoritatea Aeronautică Civilă Română în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1139 și al Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2017/373, iar nu o autorizație de funcționare a persoanei juridice. Cadrul actual al Ordonanței Guvernului nr. 46/1998 nu reflectă expres acest regim și nici desemnarea ROMATSA ca furnizor de servicii de trafic aerian, cu titlu exclusiv, pentru spațiul aerian aflat în responsabilitatea României, potrivit art. 8 din Regulamentul (UE) 2024/2803 privind punerea în aplicare a Cerului Unic European, ceea ce, în contextul procedurilor de executare silită îndreptate împotriva statului român, poate genera incertitudine cu privire la continuitatea furnizării serviciilor de trafic aerian și la temeiurile în care certificatul ar putea fi limitat, suspendat sau revocat.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2025 – schemele de sprijin pentru clienții finali din piața de energie electrică și gaze naturale

În cadrul mecanismului de decontare a sumelor convenite furnizorilor de energie electrică și gaze naturale în baza schemelor de plafonare-compensare, art. 9 alin. (10) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022 și, corespunzător, din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2025 prevăd efectuarea unor plăți parțiale de 40% din valoarea solicitată prin cererile de decontare, până la finalizarea verificărilor. Potrivit datelor disponibile, volumul cererilor de decontare aflate în analiză este de aproximativ 6 miliarde lei, iar menținerea pragului actual de 40% generează dificultăți semnificative în asigurarea fluxurilor financiare necesare continuării activității furnizorilor, cu potențiale efecte asupra stabilității pieței de energie și asupra consumatorilor finali. Prin Adresa ACUE nr. 676/25.03.2026, furnizorii de energie au semnalat dificultățile financiare generate de întârzierile excesive în procesul de decontare, precum și necesitatea majorării procentului aferent plăților parțiale, în vederea reducerii presiunilor de lichiditate și a evitării amplificării costurilor de finanțare.

Totodată, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 38/2026 a fost instituit cadrul legal necesar pentru suspendarea plăților efectuate de la bugetul de stat în situațiile în care, în cadrul procesului de verificare și decontare, sunt identificate nereguli, suspiciuni privind legalitatea documentelor ori au fost inițiate proceduri penale relevante, fiind astfel deja instituite mecanisme suficiente pentru protejarea fondurilor publice și prevenirea efectuării unor plăți nejustificate. Cadrul actual nu reglementează însă perceperea de dobânzi și penalități de întârziere în cazul nerecuperării în termen a sumelor plătite necuvenit și nici un termen final pentru introducerea datelor necesare decontării și regularizării.

Ordonanța Guvernului nr. 14/2007 pentru reglementarea modului și condițiilor de valorificare a bunurilor intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului

Cadrul legal privind valorificarea bunurilor intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului este reprezentat de Ordonanța Guvernului nr. 14/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare, elaborată și aprobată în anul 2007, împreună cu normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 731/2007. Metodele de valorificare prevăzute în prezent de art. 9 nu mai corespund realităților economice actuale: valorificarea prin platforme de licitații on-line, site-uri specializate sau magazine on-line – modalități utilizate în mod curent de operatorii economici – nu are în prezent temei legal, deși volumul bunurilor care fac obiectul confiscărilor speciale și extinse este în continuă creștere, iar transformarea rapidă a acestor bunuri în venituri ale bugetului de stat impune o viteză de rotație a stocurilor pe care metodele clasice nu o pot asigura.

2.3 Schimbări preconizate

Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Întrucât există situații în care, din diverse motive, certificatul de scutire pentru justificarea scutirilor de TVA prevăzute la art. 294 alin. (1) lit. j), l), l¹) și m) din Codul fiscal este prezentat furnizorului/prestatorului ulterior datei la care au avut loc operațiunile și având în vedere actualul context economic și politic, respectiv importanța pe care a dobândit-o în perioada recentă domeniul apărării naționale, precum și necesitatea menținerii unei relații strânse cu partenerii externi, se impune luarea de măsuri în regim de urgență pentru simplificarea modului de aplicare a scutirii directe de TVA, în sensul instituirii posibilității aplicării acesteia și în situația în care certificatul de scutire este obținut ulterior datei la care au loc livrările de bunuri/prestările de servicii.

În considerarea raportării la data faptului generator, furnizorul/prestatorul este repus în situația fiscală rezultată în contextul deținerii certificatului.

Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală

Se propune completarea art. 157 alin. (2), astfel încât obligațiile fiscale cu termene de plată viitoare stabilite în acordul de restructurare confirmat de instanța de judecată sau în planul de restructurare omologat, în procedurile de prevenire a insolvenței, precum și obligațiile care nu se sting potrivit art. 266 alin. (10), să nu fie considerate obligații fiscale restante – similar obligațiilor din planul de reorganizare judiciară; completarea art. 165 cu o ordine de stingere specifică debitorilor aflați în procedurile de prevenire a insolvenței, cu scopul prevenirii acumulării de noi arierate; reformularea art. 166, în sensul că sumele cuvenite contribuabililor care datorează obligații fiscale pentru care s-a suspendat executarea silită nu se restituie, ci se compensează; completarea art. 167 cu alin. (11¹) și (13), pentru corelarea mecanismului de rambursare/compensare a TVA cu specificul procedurilor de prevenire a insolvenței; completarea art. 186 alin. (1) și art. 209¹ alin. (8) cu o nouă condiție de acordare a eșalonării la plată (debitorul să nu se afle în procedurile de prevenire a insolvenței), modificarea corespunzătoare a art. 194 alin. (1) lit. k) și art. 209⁴ alin. (1) lit. k), precum și completarea art. 194 și art. 209⁴ cu câte un nou alineat, potrivit căruia obligațiile de a căror plată depinde menținerea valabilității eșalonării nu pot face obiectul acordului/planului de restructurare; completarea art. 266 cu alin. (8¹) și (10), privind anularea, la închiderea procedurii de prevenire a insolvenței, a creanțelor reduse prin acordul de restructurare confirmat sau planul de restructurare omologat, sub rezerva respectării acestuia, respectiv nestingerea acestor creanțe pe durata procedurilor. Se propun și dispoziții tranzitorii privind aplicarea noilor reguli debitorilor aflați în proceduri la data intrării în vigoare și cererilor nesoluționate.

Piața țițeiului și a produselor petroliere

Se propune instituirea, prin lege, a următoarelor măsuri:

1. situației de criză pe piața țițeiului și/sau a produselor petroliere, de la data intrării în vigoare a legii până la data de 31 octombrie 2026 inclusiv, cu posibilitatea prelungirii, succesiv, prin hotărâre a Guvernului, pentru perioade de câte cel mult 3 luni, precum și instituirea următoarelor măsuri: plafonarea adaosului comercial pentru benzină și motorină la nivelul valorii medii anuale practicate în anul 2025, indexată cu rata inflației; restricționarea exporturilor și a livrărilor intracomunitare de motorină și țiței, care se pot realiza exclusiv cu acordul prealabil scris al Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului și al Ministerului Energiei;

2. unui mecanism dinamic de diminuare temporară a nivelului accizei aplicabil motorinei standard, cu 5–25% din nivelul în vigoare, determinat bilunar de Ministerul Finanțelor pe baza variației cotațiilor Platts și a prețului mediu la pompă (activare la variații de cel puțin 5% față de perioada de referință 1 februarie – 29 martie 2026), potrivit metodologiei din anexă; Perioada de

referință a fost stabilită la intervalul 1 februarie – 29 martie 2026, astfel încât să acopere atât perioada de funcționare normală a pieței, anterioară declanșării crizei, cât și faza de escaladare a acesteia, până înaintea atingerii vârfului – asigurând declanșarea mecanismului de la nivelurile actuale de preț și gradualitatea sprijinului la deteriorări suplimentare. Față de mecanismul de reducere fixă a accizei utilizat anterior (300 lei/1.000 litri), mecanismul dinamic este proporțional cu amploarea crizei, se dezactivează automat când condițiile de piață revin la normal și limitează costul fiscal la strictul necesar.

În privința primei aplicări a mecanismului de diminuare a accizei, întrucât data intrării în vigoare a legii nu poate fi cunoscută anticipat, se instituie o regulă autoreglabilă, fără date calendaristice fixe: prima analiză vizează primul segment bilunar care începe după expirarea unui termen de 3 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a legii, utilizându-se perioada de analiză aferentă acestuia potrivit anexei, Consiliul Concurenței transmițând datele necesare în două zile lucrătoare, iar rezultatul publicându-se cel târziu în ziua anterioară începerii segmentului de aplicare; pentru segmentul bilunar în curs la data intrării în vigoare nu se aplică diminuarea. Regula asigură operaționalizarea imediată și predictibilă a mecanismului, indiferent de data intrării în vigoare, și se aplică în mod corespunzător și situațiilor de criză declarate ulterior prin hotărâre a Guvernului.

Această construcție asigură un instrument permanent de reacție rapidă la crize viitoare pe piața carburanților, fără a mai fi necesară o nouă intervenție legislativă pentru fiecare criză, cu respectarea exigențelor constituționale privind restrângerea exercițiului unor drepturi numai prin lege (art. 53 din Constituție) – după modelul consacrat de Legea nr. 55/2020.

3. unei contribuții pe venituri excepționale datorată de titularii de acorduri petroliere care extrag țiței de pe teritoriul României (cotă de 60% asupra veniturilor din comercializarea țițeiului peste echivalentul a 70 USD/baril, respectiv cote de 1,5–11,9% asupra veniturilor din produse energetice, în funcție de grilele Brent/Platts), exclusiv pentru lunile în care prețul mediu lunar Brent depășește 70 USD/baril și/sau prețul mediu lunar Platts pentru motorină depășește 630 USD/tonă;

4. unor obligații de raportare și monitorizare, precum și regimul contravențiilor și sancțiunilor aferente.

În privința regimului sancționator, competența de constatare a contravențiilor și de aplicare a sancțiunilor este partajată funcțional: personalul cu atribuții de control din cadrul Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor – pentru faptele care vizează în mod direct comercializarea către consumatorul final, respectiv Consiliul Concurenței – pentru faptele care vizează întreprinderile care importă, produc sau distribuie benzină, motorină și țiței, competența fiind stabilită direct prin prezenta lege, iar nu prin trimitere la cadrul general al Ordonanței Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, întrucât prezenta lege instituie un cadru normativ și sancționator propriu, care nu poate fi subsumat regimului acesteia (observație formulată de Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor prin Adresa nr. 66836/23.07.2026, preluată). În măsura în care prezenta lege nu prevede altfel, contravențiilor li se aplică regimul general al Ordonanței Guvernului nr. 2/2001.

Totodată, mecanismul de declarare a situației de criză este reglementat și cu caracter general, de aplicabilitate viitoare: ulterior încetării situației de criză instituite prin lege, în cazul apariției sau iminenței unor perturbări majore pe piața țițeiului și/sau a produselor petroliere – determinate de conflicte armate, sancțiuni internaționale, întreruperi ale lanțurilor de aprovizionare ori alte evenimente excepționale, concretizate în criterii obiective prevăzute de lege (creșterea cu cel puțin 20% a cotațiilor Platts/Brent sau a prețului mediu la pompă, calculată pe 30 de zile consecutive față de media ultimelor 12 luni, respectiv riscul întreruperii aprovizionării pieței interne) – Guvernul

poate declara situația de criză prin hotărâre, la propunerea comună a Ministerului Finanțelor și a Ministerului Energiei, pentru perioade de cel mult 3 luni, cu posibilitatea prelungirii succesive pentru perioade de câte cel mult 3 luni, cât timp persistă împrejurările. Hotărârea Guvernului de declarare stabilește reperele de aplicare (perioada de referință și anul de referință pentru plafonarea adaosului comercial), toate măsurile, condițiile și limitele acestora rămânând stabilite exclusiv prin lege, hotărârea Guvernului având doar rolul de a constata îndeplinirea condițiilor și de a activa în timp regimul legal, în conformitate cu art. 108 din Constituție. Guvernul informează Parlamentul cu privire la hotărârile de declarare sau de prelungire, în termen de 5 zile de la publicare.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ

Întrucât atât jurisprudența în materie, cât și legislația incidentă converg către necesitatea unui instrument legal precis și suplu care să permită statului să își configureze deciziile în situația în care intervine necesitatea încheierii unei tranzacții, se propune completarea Codului administrativ cu un nou articol, art. 364², simetric practicii legislative existente (art. 364¹ privind acceptarea donațiilor), care să reglementeze: aprobarea tranzacțiilor încheiate de către stat prin hotărâre a Guvernului – pentru tranzacțiile care au ca obiect drepturi și obligații asupra unor bunuri imobile proprietate privată a statului, precum și pentru cele cu o valoare mai mare de 500.000 lei – respectiv prin ordin al ministrului sau al conducătorului organului ori instituției administrației publice centrale competente, pentru tranzacțiile a căror valoare este mai mică sau egală cu 500.000 lei; aprobarea prealabilă de către Guvern, prin memorandum, a oportunității și necesității negocierii, a instituțiilor publice mandatate și a mandatului acestora, la propunerea ministerului de resort, a autorității tutelare sau a organului de specialitate al administrației publice centrale care exercită un drept real asupra imobilului sau justifică un interes, după caz; regulile de determinare a valorii tranzacției, pe baza valorii concesiilor, renunțărilor la drepturi, bunurilor imobile ori drepturilor transferate, cu evaluarea bunurilor imobile la valoarea de piață; obligativitatea justificării temeinice, în instrumentul de prezentare și motivare, a încheierii tranzacției cu respectarea interesului public național. Sfera reglementării este limitată la tranzacțiile încheiate de către stat, prin autoritățile administrației publice centrale, fără a viza unitățile administrativ-teritoriale.

Legea nr. 96/2000 privind organizarea și funcționarea Băncii de Export-Import a României EXIMBANK

Se propune modificarea și completarea Legii nr. 96/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul extinderii obiectului de activitate al Exim Banca Românească – S.A. cu acordarea de finanțări temporare, în numele și în contul statului, către întreprinderile publice aflate sub autoritatea organelor administrației publice centrale, în situația extraordinară a indisponibilizării totale sau parțiale a resurselor bănești proprii pentru obligații ale statului. Finanțările temporare se aprobă pentru fiecare beneficiar prin hotărâre a Guvernului inițiată de autoritatea publică tutelară, cu avizul Ministerului Finanțelor și al Comitetului Interministerial de Finanțări, Garanții și Asigurări, pe baza analizei întocmite de bancă. Acestea nu pot depăși cuantumul sumelor indisponibilizate pentru obligații ale statului și se acordă fără dobândă, cu perceperea unui comision de administrare care acoperă costurile băncii.

Totodată, aceste finanțări au destinație specială (exclusiv cheltuielile necesare continuității activității, fără majorarea cheltuielilor de natură salarială peste nivelul aprobat prin bugetul de venituri și cheltuieli), și se acordă până la deblocarea sau recuperarea sumelor ori până la decontarea din bugetul Ministerului Finanțelor a sumelor executate silit, dar nu mai mult de 5 ani.

Întrucât plafonul este strict limitat la sumele indisponibilizate pentru obligațiile statului mecanismul este neutru la acordare din perspectiva metodologiei SEC 2010 și nu ridică problematica ajutorului de stat.

Instrumentul SAFE

Se reglementează posibilitatea transferului angajamentelor legale încheiate în cursul anului 2026 pentru investițiile care fac obiectul finanțării prin Instrumentul SAFE pe titlul de cheltuieli creat special în acest scop, respectiv titlul 66 „Cheltuieli aferente Planului SAFE”: ordonatorii principali de credite sunt autorizați să dezangajeze fondurile respective și să le reangajeze pe noul titlu de cheltuieli, iar creditele de angajament rezultate în urma dezangajărilor nu pot fi utilizate pentru angajarea de noi cheltuieli sau pentru virări la alte titluri de cheltuieli și nu pot face obiectul unor cedări la Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului. Majorarea capitalului social al Băncii de Investiții și Dezvoltare S.A.

În urma procesului de evaluare și a negocierilor purtate cu Comisia Europeană în cadrul revizuirii Planului național de redresare și reziliență al României, a fost agreată, la nivel tehnic, majorarea de la 100 milioane euro la 250 milioane euro a alocării destinate capitalizării suplimentare a Băncii de Investiții și Dezvoltare – S.A.

În acest sens, Comisia Europeană a elaborat Propunerea de decizie de punere în aplicare a Consiliului de modificare a Deciziei de punere în aplicare a Consiliului din 29 octombrie 2021 privind aprobarea evaluării Planului de redresare și reziliență al României, înregistrată cu numărul COM(2026) 378 final, precum și anexa revizuită aferentă acesteia.

Potrivit anexei la propunerea de decizie, valoarea Investiției 11 – „Injectie de capital în Banca Națională de Dezvoltare” este majorată la 250 milioane euro.

Având în vedere că procesul de revizuire și de adoptare formală a CID se finalizează ulterior datei de 30 iunie 2026, precum și necesitatea îndeplinirii obligațiilor asumate de România prin PNRR, se impune modificarea termenului de plată a sumelor de bani necesare acoperirii vărsămintelor de numerar pentru majorarea capitalului social al BID S.A. în condițiile art. 67 alin. (3) din Legea nr. 43/2026 privind bugetul de stat pe anul 2026, până la data de 30 septembrie 2026.

Modificarea acestui termen este necesară pentru a permite efectuarea operațiunilor aferente majorării capitalului social al Băncii de Investiții și Dezvoltare – S.A., în conformitate cu valoarea revizuită a investiției, ulterior adoptării formale a modificării CID și cu respectarea termenului de implementare aplicabil Mecanismului de redresare și reziliență, respective cel târziu până la data de 31 august 2026.

Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale

Se propune ca, în anul 2026, începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale să fie autorizată să introducă în bugetul propriu creditele de angajament aferente achizițiilor efectuate ca urmare a aplicării prevederilor art. 21 alin. (4) din Legea nr. 256/2018, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nivelul creditelor de angajament urmând a fi aprobat de către Guvern, prin memorandum inițiat de ANRSPS. Se autorizează ordonatorul principal de credite să introducă modificările corespunzătoare în celelalte anexe la bugetul propriu și să le comunice Ministerului Finanțelor în termen de 10 zile, precum și ANRSPS să încheie contracte multianuale în limita creditelor de angajament majorate.

Ordonanța nr. 46/1998 pentru stabilirea unor măsuri în vederea îndeplinirii obligațiilor asumate de România prin aderarea la Convenția internațională EUROCONTROL privind cooperarea pentru securitatea navigației aeriene și la Acordul multilateral privind tarifele de

rută aeriană, precum și a unor obligații care rezultă pentru România din regulamentele adoptate la nivelul Uniunii Europene în domeniul serviciilor de navigație aeriană

Se propune clarificarea faptului că certificatul ROMATSA este un certificat tehnic de siguranță, reglementat de legislația europeană, și nu o autorizație de funcționare a instituției. Suspendarea sau retragerea acestuia poate fi dispusă exclusiv de Autoritatea Aeronautică Civilă Română, în condițiile prevăzute de legislația europeană în baza căreia acesta a fost emis și doar din cauza unor motive de siguranță și conformitate cu normele și standardele de aviație. Regulamentul (UE) 2018/1139 și Regulamentul (UE) 2017/373 conferă dreptul de a dispune cu privire la limitarea, suspendarea, revocarea certificatului exclusiv autorităților competente emitente ale acestuia și condiționează adoptarea unei astfel de măsuri exclusiv din motive de siguranță și de conformitate cu normele și standardele de aviație, astfel încât aplicarea unor temeuri naționale distincte ar fi contrară caracterului direct aplicabil și prioritar al dreptului european.

Măsura de poprire care afectează în prezent veniturile R.A. ROMATSA este dispusă în cadrul unei proceduri de executare silită îndreptată împotriva statului român, pentru o obligație la a cărei naștere regia nu a contribuit în niciun fel și în privința căreia nu îi este imputabilă nicio culpă. Regia nu poate fi pusă în situația de a suporta, din venituri care, potrivit Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2019/317 și Acordului multilateral privind tarifele de rută aeriană, sunt destinate exclusiv acoperirii costurilor furnizării serviciilor de navigație aeriană, consecințele financiare, actuale sau viitoare, ale unei datorii care nu îi aparține. Mecanismul propus nu creează un beneficiu în favoarea regiei, ci restabilește situația patrimonială a acesteia, afectată de stingerea unei obligații a statului din resursele sale.

Din aceleași considerente, apreciem că măsura nu este susceptibilă de a constitui ajutor de stat, întrucât, pe de o parte, serviciile de navigație aeriană furnizate de R.A. ROMATSA în spațiul aerian național reprezintă, potrivit art. 2 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 74/1991 privind înființarea Regiei autonome „Administrația română a serviciilor de trafic aerian” – ROMATSA, cu modificările și completările ulterioare, servicii non-economice de interes general, iar pe de altă parte, rambursarea are caracter temporar, este integral restituibilă la momentul recuperării sumelor și nu conferă regiei niciun avantaj economic, intervenind exclusiv pentru neutralizarea unei diminuări de resurse produse în contul unei obligații a statului.

Neadoptarea în timp util a unei soluții de finanțare ar conduce la imposibilitatea asigurării continuității furnizării serviciilor de navigație aeriană, cu consecința încălcării de către România a obligațiilor asumate prin Convenția privind aviația civilă internațională, semnată la Chicago la 7 decembrie 1944, și prin legislația Uniunii Europene privind Cerul Unic European, precum și cu afectarea directă a siguranței zborurilor și a cooperării civil-militare în domeniul managementului traficului aerian.

Aceste propuneri au un impact direct asupra continuității furnizării serviciilor de trafic aerian în spațiul aerian al României, asupra siguranței zborurilor, precum și asupra asigurării cooperării civil-militare în domeniul managementului traficului aerian.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2025

Se propune majorarea de la 40% la 60% a plăților parțiale efectuate în contul cererilor de decontare depuse de furnizorii de energie electrică și gaze naturale, atât în cadrul schemei reglementate de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, cât și al celei reglementate de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2025. Plățile parțiale reprezintă exclusiv o modalitate de executare etapizată a unor obligații deja existente ale statului, iar nu o decontare definitivă: sumele au fost depuse și

supuse verificărilor preliminare realizate de ANRE, iar eventualele diferențe dintre sumele acordate și cele validate definitiv se regularizează în etapa finală de decontare, potrivit mecanismului legal existent. În consecință, majorarea procentului plăților parțiale nu implică cheltuieli bugetare suplimentare, ci exclusiv o ajustare a ritmului de efectuare a plăților, măsura fiind justificată și proporțională în contextul mecanismelor de control instituite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 38/2026.

Corelativ, se propun: perceperea de dobânzi și penalități de întârziere, calculate potrivit art. 174 și 176 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, pentru sumele plătite și nerecuperate în termenul legal de 10 zile lucrătoare; stabilirea termenului final de 31 decembrie 2026 pentru introducerea datelor necesare decontării, respectiv regularizării sumelor decontate de la bugetul de stat (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2025); clarificarea obligației furnizorilor de a returna diferențele rezultate din regularizarea volumelor facturate (art. 23 ind. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022); emiterea, în termen de 30 de zile, a unui ordin comun al Ministerului Energiei și al Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, cu consultarea ANRE, privind analiza, verificarea, validarea și plata cererilor de decontare; precum și dispoziții tranzitorii care permit furnizorilor, pentru cererile deja plătite la nivelul de 40%, depunerea unei cereri adiționale pentru diferența de 20%, potrivit modelelor prevăzute în anexele la lege.

Ordonanța Guvernului nr. 14/2007 pentru reglementarea modului și condițiilor de valorificare a bunurilor intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului

Se propune modificarea art. 9 din Ordonanța Guvernului nr. 14/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în vederea aprobării unui cadru legal care să permită o valorificare ce maximizează venitul bugetar prin modalitățile utilizate în prezent de operatorii economici care valorifică bunuri atât prin intermediul platformelor de licitații on-line, cât și prin magazine on-line, fapt ce va conduce la o viteză accelerată de rotație a stocurilor, având ca rezultat creșterea veniturilor bugetare – aspect procedural care în prezent nu are temei legal.

Pentru bunurile mobile, metodele de valorificare se extind la licitația publică cu strigare, licitația on-line, agențiile imobiliare, casele de licitație, brokerii în domeniul pieței bursiere, site-urile specializate (inclusiv magazine on-line), bursa de mărfuri, magazinele proprii, regimul de consignatie, vânzarea directă și unitățile de colectare și valorificare a deșeurilor. Pentru bunurile imobile, valorificarea se face la valoarea stabilită de comisia de evaluare, pe baza rapoartelor de evaluare întocmite de evaluatori autorizați sau experți tehnici specializați, cu reguli speciale pentru situațiile particulare: bunurile deținute în proprietate comună se pot valorifica direct către coproprietari, terenul aferent unei construcții cu alt proprietar poate fi vândut proprietarului construcției, iar construcția situată pe terenul altei persoane poate fi vândută proprietarului terenului – în toate cazurile la prețul stabilit de comisia de evaluare, cu termene stricte de ofertă (30 de zile) și de plată integrală (90 de zile). Procedurile de valorificare aferente fiecărei metode, inclusiv pentru metale și pietre prețioase, se aprobă prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, pentru adaptarea rapidă la evoluțiile tehnologice, iar bunurile aflate în străinătate se valorifică prin licitație publică sau alte proceduri legale, potrivit legislației statului pe teritoriul căruia se află.

2.4 Alte informații

Creditele de angajament necesare achiziționării gazelor naturale ca urmare a aplicării prevederilor art. 21 alin. (4) din Legea nr. 256/2018, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se vor asigura de la capitolul 80.00.01 „Acțiuni generale, economice, comerciale și de muncă”, titlul 71 „Active nefinanciare”, alin. 71.02.01 „Stocuri de luptă, rezerve de stat și de mobilizare”.

Secțiunea a 3-a:**Impactul socioeconomic**

- 3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ
- 3.2 Impactul social
- 3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului
- 3.4 Impactul macroeconomic
- 3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici
- 3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat
- 3.5 Impactul asupra mediului de afaceri
- 3.6 Impactul asupra mediului înconjurător
- 3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării
- 3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile
- 3.9 Alte informații

Secțiunea a 4-a:

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.

– în mii lei (RON) –						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat (impozit pe profit, impozit pe venit); b) bugete locale; c) bugetul asigurărilor sociale de stat; d) alte tipuri de venituri						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat (cheltuieli de personal, bunuri și servicii); b) bugete locale; c) bugetul asigurărilor sociale de stat; d) alte tipuri de cheltuieli						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat; b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7 Prezentarea, în cazul propunerilor legislative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a fișei financiare prevăzute la art. 15 din Legea nr. 500/2002 și a declarației de compatibilitate cu strategia fiscal-bugetară						

4.8 Alte informații						
---------------------	--	--	--	--	--	--

Secțiunea a 5-a:

Efectele propunerii legislative asupra legislației în vigoare

5.1 Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor propunerii legislative: ordin al președintelui ANAF privind modalitatea de comunicare a adaosului comercial și declarația privind contribuția pe venituri excepționale; ordin comun MEDAT-ME privind procedura acordului prealabil pentru export; instrucțiuni comune ANAF-ANPC-Consiliul Concurenței privind metodologia de raportare; ordin al președintelui ANAF privind procedura de restituire, după caz.

5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

5.3 Conformitatea propunerii legislative cu legislația UE (în cazul celor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1 Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

5.3.2 Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

5.6 Alte informații

Față de cele de mai sus, a fost elaborată propunerea legislativă privind unele măsuri fiscal-bugetare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, pe care îl supunem spre aprobare.

Inițiatori:

Mircea Abrudean

Cătălin ~~Daniel~~ Venechiu

Maria-Gabriela Horga

ROGDAM HUTUCA